

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Leonid Dumanciuc
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dumitru Botnaru și
Dorei Botnaru împotriva lui Leonid Dumanciuc cu privire la repararea
prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, prin care a
fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și
restituită cererea de apel declarată de Leonid Dumanciuc, din motiv că apelul a fost
declarat în afara termenului legal

constată:

La 15 aprilie 2015, Dumitru Botnaru și Dora Botnaru au depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Leonid Dumanciuc cu privire la repararea
prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 30 iunie 2014, ora 12:00 în urma
deteriorării unei țevi din baia apartamentului aflat în mun. Chișinău, str. Albișoara
80/2, ap. 3, de la etajul superior au avut loc scurgeri de apă, fapt confirmat prin
actul de constatare întocmit de administratorul blocului și de lăcătușul din
deservirea cooperativei.

Explică că ulterior, a fost sesizat organul de poliție, reprezentării cărui,
ieșind la fața locului, au întocmit un proces-verbal de cercetare la fața locului.

Relevă că prin răspunsul eliberat de Inspectoratul de poliție Râșcani al DP
Chișinău a fost constatat prejudiciul material, iar persoanelor păgubite li s-a
explicat că pentru recuperarea prejudiciului material, urmează a se adresa în
instanța de judecată cu o acțiune civilă.

Reiterează că conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 175 din
18 iulie 2014, a fost stabilit costul lucrărilor de reparație, necesare pentru
înlăturarea consecințelor inundării apartamentului nr. 3 din str. Albișoara 80/2,
mun. Chișinău, în sumă de 50 416,32 lei.

Afirmă că vina pârâtului se manifestată prin neglijența față de proprietatea sa, fiind ignorate prevederile pct. 18, 20 din Regulamentul privind folosirea sistemelor comunale de alimentare și apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 656 din 27 mai 2002, cât și prevederile art. 315 alin. (6) Cod civil, care stipulează că proprietarul este obligat să întrețină bunul ce-i aparține dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Consideră că Leonid Dumanciuc, ca proprietar al apartamentului nr. 7 din str. Albișoara 80/2, mun. Chișinău, făcându-se vinovat de inundația produsă în imobilului său, are obligația de a repara atât prejudiciul material cât și moral.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 315, 512, 514, 1413, 1416 alin. (2) Cod civil, art. 166–167 CPC.

Solicită repararea prejudiciului material în sumă de 50 416,32 lei, prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 23 septembrie 2015 acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat din contul lui Leonid Dumanciuc în beneficiul lui Dumitru Botnaru și Dorei Botnaru prejudiciul material în mărime de 50 416,32 lei.

A fost respinsă cerința lui Dumitru Botnaru și Dora Botnaru privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, ca fiind neîntemeiată.

A fost încasat de la Leonid Dumanciuc în beneficiul lui Dumitru Botnaru și Dorei Botnaru cheltuielile de judecată ce se compun din taxa de stat în mărime de 1512,48 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 4000 lei.

La 22 aprilie 2016, Leonid Dumanciuc a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 23 septembrie 2015, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe. Totodată, din motiv că apelul a fost declarat în afara termenului legal, a solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, a fost respinsă cererea lui Leonid Dumanciuc cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului și restituită cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului.

La 08 august 2016 Leonid Dumanciuc a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că de către instanțele ierarhic inferioare nu a fost înștiințat despre locul, data, ora ședințelor de judecată.

Mai mult, indică că nu are nicio legătură cu litigiul în cauză, deoarece nu este proprietarul apartamentului nr. 7 din str. Albișoara 80/2, mun. Chișinău.

Explică că conform extrasul din registrul bunurilor imobile, se confirmă că proprietarul apartamentului nr. 7 din str. Albișoara 80/2, mun. Chișinău, este sora sa – Margareta Domanciuc.

Consideră că Margareta Domanciuc a fost privată de drepturile și libertățile sale, exprimate prin neînștiințarea acesteia despre examinarea pricinii, astfel, fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil.

Menționează că hotărârile judecătorești au fost expediate cu întârziere și la o adresă greșită.

Concretizează că a recepționat încheierea instanței de apel la 05 august 2016.

La 15 august 2016 Leonid Dumanciuc a depus recurs suplimentar la cererea de recurs înaintată la 08 august 2016, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016.

Suplimentar a menționat că nu a fost citat de către instanța de apel pentru a participa la ședința de judecată.

De asemenea, a indicat că instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că dânsul nu este subiect al raportului litigios, deoarece nu este proprietarul apartamentului nr. 7 din str. Albișoara 80/2, mun. Chișinău și respectiv, nu este vinovat de cauzarea prejudiciului material și moral solicitat de intimați.

La 01 septembrie 2016, Leonid Dumanciuc a mai depus un recurs suplimentar prin care a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016.

În motivarea acestuia a indicat că la examinarea pricinii în prima instanță nu putea avea calitatea procesuală de pârât, deoarece a fost confundat cu soțul proprietarei apartamentului nr. 7 din str. Albișoara 80/2, mun. Chișinău.

Explică că în rezultatul emiterii hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 23 septembrie 2015, de către executorul judecătoresc au fost retrase de pe contul său 60 000 lei.

Consideră că hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 23 septembrie 2015, este ilegală, din care motive solicită casarea acesteia.

La 07 septembrie 2016 Leonid Dumanciuc a mai depus un recurs suplimentar la cererile de recurs depuse anterior, în care a indicat aceleași motive de fapt, în vederea casării încheierii recurate.

La 21 octombrie 2016 Leonid Dumanciuc a depus cerere prin care a solicitat restituirea sumei de 60 000 lei, compensarea dobânzii ratate, în urma încasării sumei de 60 000 lei de pe contul depozitului bancar și a cheltuielilor suportate pe parcursul unui an de zile.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, se consideră că recurentul Leonid Dumanciuc s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul, la 08 august 2016, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din 21 iunie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea din considerentele ce urmează.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 21 iunie 2016, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea lui Leonid Dumanciuc privind repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel depusă de Leonid Dumanciuc împotriva hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 23 septembrie 2015, ca fiind în afara termenului legal de declarare.

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel lui Leonid Dumanciuc, ca fiind depusă în afara termenului legal, este întemeiată.

În susținerea opiniei enunțate se vor reține dispozițiile art. 362 alin. (1) CPC care stipulează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, au relevanță și prevederile art. 111 alin. (3) CPC care prevede că termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Raportând aceste norme legale la caz, se constată că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, contestată cu apel de către Leonid Dumanciuc, a fost emis și pronunțat la 23 februarie 2015, prin urmare, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 24 februarie 2015, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 23 martie 2015.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În speță, se constată că cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 23 septembrie 2015 a fost depusă de Leonid Dumanciuc numai la 22 aprilie 2016 (f. d. 61), respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Instanța de recurs relevă că, deși dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat în lipsa lui Leonid Dumanciuc, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Astfel, se constată că materialele pricinii denotă cu certitudine că Leonid Dumanciuc a fost citat legal pentru ședința de judecată din 23 septembrie 2015, fapt confirmat prin avizul de recepție care semnat la 11 august 2015 (f. d. 51), circumstanță ce atestă că acesta a cunoscut despre existența și examinarea prezentei cauze în prima instanță.

Faptul că Leonid Dumanciuc a cunoscut despre existența litigiului în speță se confirmă și prin depunerea de către acesta, la 25 august 2015, a referinței la cererea de chemare în judecată înaintată de către Dumitru Botnaru și Dora Botnaru, concretizată în referința depusă la cererea de chemare în judecată (f. d. 52), unde a indicat aceeași adresă pe care a fost expediată citația pentru ședința de judecată din 23 septembrie 2015.

Respectiv, în raport cu cele relevate mi sus, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că dânsul nu a cunoscut despre examinarea pricinii în prima instanță, nefiind înștiințat despre locul, data și ora examinării cauzei.

În susținerea acestei opinii vin și prevederile art. 102 alin. (41) CPC, care direct indică că participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu mai pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Astfel, fiind indubitabil că Leonid Dumanciuc a cunoscut despre existența și examinarea prezentului litigiu în instanța de judecată, fiind cel interesat în soluționarea prezentului litigiu, avea obligația de a întreprinde măsurile necesare și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă, ignorat de ultimul, ce a generat omiterea termenului la depunerea a apelului.

La acest segment, instanța de recurs va remarca și jurisprudența constatată a Curții Europene, unde Curtea a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, prin care a fost respinsă cererea lui Leonid Dumanciuc cu privire la repunerea apelului în termen, ca urmare și restituirea cererii de apel.

Or, instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, *din motive întemeiate*, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a constatat că motivele invocate de Leonid Dumanciuc în susținerea cererii cu privire la repunerea în termen a apelului nu pot fi reținute ca întemeiate, nefiind prezentate probe incontestabile în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Distinct de cele menționate mai sus, se va nota că, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimaților la un proces echitabil.

În susținerea acestei concluzii vine și jurisprudența constantă a CEDO care statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s - ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

Ca consecință, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor

Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Cât privește solicitarea recurentului cu privire la restituirea sumei de 60000 lei și a altor cheltuieli, instanța de recurs reiterează că aceste cerințe țin de fondul cauzei, soluționarea chestiunii date fiind inadmisibilă odată cu examinarea recursului împotriva încheierii prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului și restituită cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Leonid Dumanciuc.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dumitru Botnaru și Dorei Botnaru împotriva lui Leonid Dumanciuc cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu